

INIȚIATORI ȘI EDITORI GENERALI AI PROIECTULUI

Prof. univ. dr. Iosif R. Urs

Președintele

Universității „Titu Maiorescu” din București

Prof. univ. dr. Mircea Duțu

Directorul Institutului de Cercetări Juridice

„Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române

ENCICLOPEDIA JURIDICĂ ROMÂNĂ

VOLUMUL III

F-Î

COORDONATORI GENERALI AI VOLUMULUI

Prof. univ. dr. Corneliu Bîrsan

Prof. univ. dr. Iosif R. Urs

Prof. univ. dr. Adrian Severin

Prof. univ. dr. Nicolae Volonciu

Editura

Academiei Române

Editura

Universul Juridic

București

2022

F

F (dr. trans.), pavilion literal, din Codul Internațional de Semnale Maritime, prin care se trimite mesajul: „Sunt în dificultate! Comunicați cu mine!”

fabricant/producător al unei baze de date (dr. prop. int.), persoana care face o investiție substanțială, calitativă și cantitativă, în vederea obținerii unei baze de date (o culegere de opere, de date sau de alte elemente independente, dispuse într-o modalitate sistematică sau metodică și în mod individual accesibilă prin mijloace electronice ori prin altă modalitate). Baza de date poate fi originală ori lipsită de originalitate. Atunci când este originală, creatorul ei are calitatea de autor (opera sa fiind una derivată) și va beneficia de drepturile conferite de lege autorilor de opere derivate, fiind admisibil și cumulul de protecție (prin drept de autor și drept *sui-generis*). Când baza de date este lipsită de originalitate, persoana care investește sau realizatorul acesteia este considerat **f./p.b.d.**, dreptul acestuia fiind reglementat ca drept *sui-generis* în cadrul legii dreptului de autor. Pot exista baze de date neprotejabile prin drept de autor sau drept *sui-generis* (ex.: o listă de băuturi, o listă alfabetică a cărților dintr-o bibliotecă etc.), Directiva 96/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date permite fabricantului unei astfel de baze să stabilească prin contract utilizarea ei (caz în care drepturile și obligațiile fabricantului și utilizatorului sunt stabilite convențional). Realizatorul sau **f./p.b.d.** (fără a deosebi dacă este sau nu originală) are dreptul patrimonial exclusiv de a autoriza și de a interzice extragerea și/sau reutilizarea totalității bazei de date sau a unei părți substanțiale din aceasta, evaluată calitativ sau cantitativ. Scopul protecției conferite (ca și în cazul producătorilor de fonograme și video-grame) constă în încurajarea realizării/producerii de baze de date (în considerarea utilității lor), protecția investițiilor și rentabilizarea acestora. Dreptul *sui-generis* asupra bazei de date aparține, *ope legis*, celui care face investiția substanțială calitativă și cantitativă în realizarea acesteia. „Investiția cantitativă și calitativă” nu se

limitează însă la cea financiară, aceasta implicând și muncă intensă, cunoștințe și alte mijloace consacrate căutării elementelor existente și grupării lor în această bază.

facere (dr. roman), a face ceva pentru creditor; consta fie într-o acțiune (construirea unei case), fie într-o abținere (de la o tulburare).

faci sed iure feci (lat.) „am făcut, însă așa cum ordonă legea”, expresie folosită pentru a consacra regula în acord cu care săvârșirea unei fapte ordonate de lege nu poate atrage răspunderea penală. Comiterea faptei în condițiile indicate de lege nu va constitui infracțiune, nu va fi reproșată autorului său, fiind incidentă una dintre cauzele justificative prevăzute de legea penală, respectiv exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații.

facies (med. leg.), aspectul caracteristic al feței ce presupune modificarea fizionomiei determinată de un traumatism (f. posttraumatic), de o afecțiune organică (f. adenoidian; f. tiroidian, f. hepatic, f. miopatic etc., uneori condiționat genetic – f. mongoloid – downian etc.) ori psihică (f. maniacal, f. melancolic, f. catatonice etc.), de o stare de afect (bucurie, tristețe etc.) ori agonală (f. hipocratic); spre deosebire de fizionomie, f. semnifică o stare morbidă.

facilitarea șederii ilegale în România (dr. pen.), infracțiune prevăzută în C. pen., care constă în fapta de a înlesni, indiferent de mijloace, rămânerea ilegală a unei persoane pe teritoriul României, dacă acea persoană este victimă a unei infracțiuni de trafic de persoane, de minori sau de migranți și nu are nici cetățenia română și nici domiciliul în România. Suntem în prezența unor variante agravate ale acestei infracțiuni atunci când această faptă a fost săvârșită în scopul obținerii unui folos patrimonial, direct sau indirect, ori dacă fapta a fost săvârșită de către un funcționar public (**v.**) care se afla în exercițiul atribuțiilor de serviciu. Atunci când faptele descrise mai sus sunt săvârșite cu privire la un alt străin aflat ilegal pe teritoriul României, ne aflăm în prezența unei cauze de

reducere a pedepsei (situație în care limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime). Dacă mijlocul folosit pentru săvârșirea infracțiunii de f.ș.i.R. constituie el însuși o infracțiune, se aplică regulile concursului de infracțiuni. În aparență, legiuitorul sancționează mai sever ajutorul dat unei persoane aflate în dificultate (victima unei infracțiuni de trafic de persoane, de minori sau de migranți), care nu are cetățenia română și nici domiciliul în România, decât ajutorul dat unui alt străin aflat ilegal pe teritoriul României, care nu este victima unei infracțiuni de trafic de persoane. Această aparență inechitate se explică prin aceea că legiuitorul a dorit să descurajeze interacționarea cetățenilor români și a persoanelor fără cetățenie română, având domiciliul în România, cu grupările de crimă organizată și victimele acestora, lăsând autoritățile judiciare să soluționeze problemele majore ale traficului de persoane. Legea nu a dorit să pună în dificultate victimele crimei organizate, ci a dorit ca ele să se adapteze exilului autorităților specializate în acordarea de asistență de acest gen. Raportul dintre cele două variante ale infracțiunii se impune a fi evaluat sub aspectul echității; având în vedere starea de tulburare psihologică a victimei infracțiunii de trafic de persoane, poate fi apreciată ca excesivă incriminarea (ca variantă-tip) a faptei de f.ș.i.R., dacă fapta este săvârșită în favoarea acestei victime. Regimul penal mai favorabil, aplicabil faptei de f.ș.i.R., dacă aceasta este săvârșită față de un alt străin aflat ilegal pe teritoriul României, poate fi apreciat ca injust prin raportare la varianta-tip a infracțiunii.

facilitate (t. g. d.), act de voință cu efecte juridice prin care o persoană fizică sau juridică, titulara unui drept recunoscut de lege, înlesnește și creează condiții speciale în favoarea unui terț sau a unui cocontractant cu care se află într-un raport de drept. Prin acordarea f., părțile înțeleg să modifice de comun acord raportul juridic, astfel încât se creează posibilitatea ca una dintre acestea să dobândească un avantaj de care, în condiții normale, stabilite de cadrul inițial, legal sau convențional, nu ar fi putut să beneficieze. F. acordată se realizează conform condițiilor legale imperative sau stabilite de către părțile raportului juridic, cu respectarea ordinii publice și a bunelor moravuri.

facilitate de credit (dr. com.), specie a împrumutului de consumație concretizată într-un contract prin care o parte, denumită *finanțator* (instituție de credit, instituție financiară nebancaară sau altă entitate autorizată prin lege

specială), se obligă să aibă disponibilă o sumă de bani, pentru o perioadă de timp determinată sau nedeterminată, la dispoziția celeilalte părți, denumită *client* (persoană fizică sau persoană juridică), pentru cazul în care clientul se va hotărî să o utilizeze. Clientul poate face (re)trageri din suma pusă la dispoziția sa, potrivit contractului, iar, în funcție de retragerile efectuate, contul current al clientului va fi alimentat periodic de către finanțator, în modalitatea stabilită prin contract. F.c. este un contract constitutiv de drepturi de creanță (v.), iar nu de drepturi reale (v.), deoarece prin încheierea acestuia nu se transmite dreptul de proprietate (v.) asupra sumei de bani, care rămâne în proprietatea finanțatorului, fiind doar pusă la dispoziția clientului. Clientul poate efectua retrageri succesive din suma pusă la dispoziția sa, iar rambursarea sumelor de bani împrumutate poate fi efectuată integral la finalul contractului sau poate fi efectuată periodic, succesiv, caz în care suma disponibilă se reînnoiește (rambursarea periodică a sumelor împrumutate permite reutilizarea lor imediată). Cele mai frecvente forme ale f.c. întâlnite în practică sunt: linia de credit, creditul *revolving*, cardul de credit, deschiderea de credit în cont curent (creditul *overdraft*).

facilitate de finanțare (dr. bancar), a) denumire generică dată unor produse bancare de credit acordabile clientului mai lesne decât altele; și avantajul economic la client, și denumirile/clasificările în practica bancară sunt relative. Mai cert e avantajul de timp la client, fiind, de regulă, produse bancare tehnic instrumentate anume pentru a fi repede și ușor de recunoscut și de folosit de către comercianții profesioniști la achizițiile clientului: i) ca mijloc de plată (fără numerar): cecul, descoperitul de cont (*overdraft*), creditul de afaceri (linia de credit, creditul sezonier, creditul periodic/*revolving*, creditul pentru acoperirea golului de casă), cardul de credit pentru cheltuieli de serviciu; ii) ca mijloc de garantare/asigurare a plății (avalul băncii pe cambie, biletul la ordin, scrisoarea de garanție bancară, acreditivul); b) în comerțul cu bani: rabat anunțat/afirmat de la condițiile obișnuite ale pieței sau chiar ale creditorului, acordabil unor beneficiari pe care creditorul îi precalifică urmând legea aplicabilă și/sau interesele sale. De regulă, sunt construite asociat cu o anume fereastră de oportunitate (ex.: vârsta) ori cu o conjunctură, pe o strategie de vânzări similară soldării bunurilor: i) la distribuirea/revânzarea fondurilor/subvențiilor/garanțiilor publice, băncile instrumentează facilități de creditare a persoanelor fizice de tip inaugural (tip prima casă, prima afacere) sau evolutiv:

pentru sănătate și educație (studii superioare, lucrări dentare); creditarea consumului personal (turism, dezvoltare personală, cumpărare automobil, fără obiect anume) nu poate fi obiect pentru facilități economice; ii) la distribuirea/revânzarea fondurilor/subvențiilor/garanțiilor publice, băncile instrumentează facilități de creditare a persoanelor juridice de tip IMM pentru dezvoltare, cercetare-inovare și recalificare-reprofilare; iii) la vânzarea propriilor fonduri, creditorii comerciali nu au decât obligația să obțină profit în condiții de control al riscurilor și costurilor operaționale; facilitatea acordată de creditor nu este deci de finanțare (cu cedare de profit către debitor), ci la finanțare (strict simplificarea/automatizarea procedurii la acordarea împrumutului, ceea ce, oricât va afecta costurile creditorului, va trebui recuperat din veniturile sale obținute din dobânzi și comisioane pentru a nu afecta realizarea țintei de profit global); c) termen rezervat în jargonul principalelor organisme și organizații financiare internaționale pentru finanțarea, de regulă, prin programe ale guvernului, la cererea sau cu aprobarea acestuia: i) a dezvoltării ramurilor economice, a teritoriului, a măsurilor de mediu și a celor de refacere după calamități naturale. De obicei, se acordă țărilor cu dezvoltare economică modestă (Banca Mondială, BEI, BDCE); ii) pentru probleme ale balanței de plăți a unei țări membre cu venituri mici (engl. *low-income country* – LIC), FMI îi poate acorda împrumuturi speciale pe care le denumește „facilități”. Probabil că sunt nu numai singurele înlesniri economice reale (dobânzile sunt simbolice), dar și singurele posibile pentru astfel de țări pentru care piețele financiare private rămân închise. FMI încearcă poate să le aducă la condiția de a fi admise pe acele piețe. Deși obiectul facilităților sale e balanța de plăți deficitară, FMI o consideră doar o oglindă a dezechilibrelor economiei profunde ce trebuie îndreptate sustenabil. Facilitățile (ca și celelalte credite de la FMI) sunt condiționate de angajamentul țării membre debitoare să își ajusteze politicile economice până îndreptă cauzele pentru care a cerut ajutorul financiar al FMI. Prin acest angajament, celelalte țări membre se asigură că debitorul va putea rambursa creditul. Răspunderea și proprietatea națională asupra deciziilor ajustării economice promise sunt inalienabile, dar FMI asistă guvernul în teren. Valoarea adăugată a facilităților FMI e tocmai programul de asistență pe care îl desfășoară pentru eficientizarea utilizării propriului credit în teren, în țara membră debitoare, prin conlucrare cu autoritățile responsabile pentru reformă, restructurare sau asanarea debitorilor trecute. FMI poate acorda în prezent membrilor

săi următoarele facilități: – facilitatea de credit *standby* FMI (engl. *Standby Credit Facility* – SCF, a nu se confunda cu Acordul Stand-by, *Standby Agreement* – SBA) e destinată țărilor membre cu venituri mici, cu necesități de echilibru pe termen scurt al balanței de plăți. Sursa SCF e Fondul pentru reducerea sărăciei și de creștere (engl. *Poverty Reduction and Growth Trust* – PRGT), din care, anual, se pot acorda în total cca 1 mld. USD credite cu dobândă nesemnificativă, chiar zero, cu predilecție în perioadele de șocuri sau crize de și până la doi ani asistență FMI în teren; – f.f. extinsă (engl. *Extended Fund Facility* – EFF) e destinată țărilor membre care se confruntă cu grave probleme de echilibru al balanței de plăți pe termen mediu, din cauza deficitelor structurale care necesită timp pentru a fi rezolvate. În comparație cu asistența acordată în cadrul Acordului *stand-by*, facilitatea EFF oferă o implicare mai lungă a FMI – credit cu o perioadă mai lungă de rambursare și până la 4 ani asistență pentru implementarea de reforme structurale pe termen mediu; – facilitatea de credit extinsă (engl. *Extended Credit Facility* – ECF) e destinată țărilor membre cu probleme cronicizate în echilibrarea balanței de plăți. Sursa ECF e Fondul pentru reducerea sărăciei și de creștere (engl. *Poverty Reduction and Growth Trust* – PRGT). ECF este principalul instrument al FMI pentru a oferi sprijin pe termen mediu țărilor membre cu venituri mici ca parte a asistenței de 3-5 ani pe care o acordă pentru reforme structurale mai largi; – facilitatea de credit rapid (engl. *Rapid Credit Facility* – RCF) e destinată țărilor membre cu venituri mici care solicită punctual și conving operativ FMI că se confruntă cu o necesitate urgentă a balanței de plăți din cauze excepționale (șocuri economice, dezastre naturale, fragilitatea situației interne). RCF e doar un credit acordat rapid, fără condiționare de performanța economică viitoare, și nu e însoțit de asistența FMI pe teren (dar FMI poate oferi sprijin politic pentru catalizarea ajutorului extern). Facilitățile FMI au fost mai mult criticate din perspectiva rezultatului lor. După decenii de ajutor financiar/facilități, majoritatea țărilor cu venituri mici au rămas pe pozițiile lor inițiale din „coada” clasamentului. Dobânzile relativ mici le-au stimulat să contracteze împrumuturi mai mari de la FMI, pe care le păstrează restante. Au rămas țări lipsite de acces la piețele de capital care găsesc în FMI unicul creditor pentru a supraviețui ca state; d) sintagmă larg utilizată în discursul public și comercial, sugerând regimul special acordat receptorului deja bonificat. E evident aportul tehnicilor de vânzări: în ofertele băncilor engleze sunt folosite nu mai puțin de 15 sinonime flatante pentru

financial facility, iar cele din SUA propun orice credit sub denumirea cu recurs subliminal de *facility*.

facilitate fiscală (dr. fiscal; dr. fin.), diminuare sau eliminare a unor obligații bugetare (**v.**) către bugetul general consolidat al statului în favoarea anumitor categorii de contribuabili, în conformitate cu legea. **F.f.** se clasifică în: a) scutiri de impozite (**v.**), taxe (**v.**), contribuții și alte obligații bugetare (**v.**); b) reduceri de impozite, taxe, contribuții și alte obligații bugetare; c) amânări la plata impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor obligații bugetare; d) eșalonări la plata impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor obligații bugetare. Primele două categorii de **f.f.** vizează câtimea obligației bugetare, statul urmărind să elimine total sau parțial datoria contribuabililor (**v.**) față de bugetul statului, în timp ce următoarele două categorii de **f.f.** vizează exigibilitatea obligației bugetare, urmărind a crea un avantaj contribuabilului fie prin amânarea momentului plății obligației bugetare, fie prin repartizarea sumei de bani datorate, astfel încât plata să se efectueze la date succesive, dinainte fixate. **F.f.** sunt adesea denumite și înlesniri la plată. Procedura de acordare a **f.f.** se stabilește prin legi speciale (ex.: sunt scutiți, prin lege, de la plata impozitului pe profit următorii contribuabili: instituțiile de învățământ superior particular acreditate, precum și cele autorizate, pentru veniturile realizate și utilizate potrivit legii învățământului; Banca Națională a României; trezoreria statului; instituțiile publice, pentru fondurile publice, inclusiv pentru veniturile proprii și disponibilitățile realizate și utilizate potrivit legii privind finanțele publice; Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, constituit potrivit legii române; fundațiile constituite ca urmare a unui legat; cultele religioase, pentru veniturile realizate din producerea și valorificarea obiectelor de cult, venituri realizate din chirii, alte venituri realizate din activități economice, venituri din despăgubiri în formă bănească, obținute ca urmare a măsurilor reparatorii prevăzute de legile privind reconstituirea dreptului de proprietate, cu condiția ca sumele respective să fie folosite pentru întreținerea și funcționarea unităților de cult, pentru lucrări de construcție, de reparație și de consolidare a lăcașurilor de cult și a clădirilor ecleziastice, pentru învățământ, pentru furnizarea de servicii sociale, acreditate în condițiile legii, pentru acțiuni specifice și alte activități nonprofit ale cultelor religioase; asociațiile de proprietari constituite ca persoane juridice și asociațiile de locatari recunoscute ca asociații de proprietari, potrivit legii locuinței, pentru veniturile realizate din activități economice și care vor fi utilizate pentru îmbu-

nătățirea utilităților și a eficienței clădirii, pentru întreținerea și repararea proprietății comune etc.) sau pe cale administrativă, de către organele fiscale (**v.**). În cadrul procedurii de executare silită a creanțelor fiscale, contribuabilii pot solicita, prin cereri temeinic motivate, organelor fiscale competente acordarea **f.f.** sub forma scutiților, reducerilor, amânărilor și eșalonărilor de la plata obligațiilor fiscale, atât înaintea deschiderii procedurii de executare silită, cât și în timpul efectuării acesteia. Legiuitorul nu reglementează motivele care sunt considerate temeinice de către organul fiscal competent, lăsându-i acestuia deplinătatea deciziei în acordarea sau nu a uneia dintre înlesnirile fiscale, ceea ce creează o aplicare neunitară a dispozițiilor din Codul de procedură fiscală. Se poartă discuții asupra reeșalonărilor la plata obligațiilor fiscale, instituție care este eminentamente o creație a practicii Ministerului Finanțelor. Ca parte a politicii fiscale bugetare, avută în vedere de Guvern pentru recuperarea arieratelor, a fost înglobat sistemul convențiilor de reeșalonare la plată a obligațiilor restante ale contribuabililor mari.

facilități organizate de tranzacționare (dr. com.), beneficiile oferite investitorilor (**v.**) și societăților de servicii de investiții financiare derivate din organizarea locului de tranzacționare (piață reglementată, sistem multilateral de tranzacționare sau sistem organizat de tranzacționare) pentru încheierea de contracte cu instrumente financiare prin: i) efectuarea tuturor actelor și faptelor necesare și suficiente autorizării funcționării acestuia în mod regulat; ii) crearea și diseminarea de reguli transparente și nediscriminatorii pentru accesul în sistem și operarea acestuia; iii) crearea condițiilor necesare înlăturării cererii cu oferta specifică piețelor de instrumente financiare admise la tranzacționare în cadrul respectivului loc de tranzacționare; iv) prevenirea abuzului de piață.

facta futura (lat.) „fapte viitoare”, situațiile juridice care se vor naște, modifica sau stinge după intrarea în vigoare a legii noi, cu excepția cazului în care legea cea nouă dispune expres că legea veche supraviețuiește.

facta pendencia (lat.), situații juridice aflate în curs de formare, modificare sau stingere la data intrării în vigoare a legii. Când însă formarea, modificarea sau stingerea acestor situații juridice au în componența lor fapte care se bucură de independență proprie, pentru fiecare dintre ele se aplică legea aflată în vigoare la data când s-au produs. O conduită care nu se epuizează sub legea

veche, ci continuă sub legea cea nouă este supusă legii anterioare.

facta praeterita (lat.) „fapte trecute”, faptele sau situațiile juridice constitutive, modificatoare sau extinctive de efecte juridice, realizate în întregime înainte de intrarea în vigoare a legii noi. Ele se supun legii sub imperiul căreia s-au produs, adică legii vechi, pentru că, altfel, legea nouă ar retroactiva.

facta probanda (lat.), fapte sau situații juridice supuse probațiunii. (v. și *actori incumbit probatio*).

factio testamenti (dr. roman), capacitatea testamentară. Capacitatea unei persoane de a-și face testamentul sau de a asista în calitate de martor la întocmirea unui testament, precum și capacitatea de a moșteni în calitate de moștenitor sau de legatar.

factio testamenti (lat.), „capacitatea testamentară” (dr. roman), capacitatea unei persoane de a-și face testamentul sau de a asista în calitate de martor la întocmirea unui testament, precum și capacitatea de a moșteni în calitate de moștenitor sau de legatar.

factor (dr. com. int.), societate cesionară de creanțe, specializată în scontarea creanțelor care i-au fost cedate ori pentru valorificarea cărora a primit un mandat de la titularul lor, respectiv în exercitarea drepturilor care fac conținutul acestora; parte în contractul de factoring (v.). F. poate fi doar o persoană juridică ce are calitatea de comerciant și fie capacitatea de exercițiu specifică unei instituții de credit, fie pe aceea a unei societăți comerciale specializate.

factorii împușcării (med. leg.), agenți traumatici mecanico-fizici ce pot produce leziuni traumatice sau moartea persoanei. În funcție de leziunile traumatice produse, f.î. pot fi clasificați în: a) primari – reprezentați prin proiectil (unic – glonț – sau multiplu – alice, poșuri, mitralii) sau fragmente de proiectil; b) secundari – flacăra, gazele, fumul (pulberea arsă) și pulberea nearsă sau arzând; c) terțiari (elemente reziduale aflate în canalul țevii) – unsoare, rugină, pulberi rămase din tragerile anterioare etc.; d) cuaternari [conecși, elemente preluate de proiectil în traiectoria sa prin străbaterea unor medii (pernă, sticlă, fragmente osoase etc.) sau prin ricoșare]; factorii secundari, terțiari și cuaternari sunt reuniți sub denumirea frecvent utilizată de factori suplimentari.

factorii vinovăției (dr. pen.), elemente intrinsece vieții psihice, care alcătuiesc una dintre componentele la-

turii subiective a infracțiunii, respectiv vinovăția. Aceste elemente sunt conștiința (factorul intelectual) și voința (factorul volitiv). Factorul intelectual presupune înțelegerea de către o persoană a faptei sale și a consecințelor acesteia. Factorul volitiv presupune libertatea de acțiune în ceea ce privește fapta.

factoring (dr. com. int.), contract consensual (v.), sinalagmatic, oneros, comutativ, prin care o parte, numită aderent, transmite creanțele sale rezultate din efectuarea unor acte de comerț, la o valoare negociată, unei alte părți, numită *factor* (v.) (de regulă, o instituție financiară specializată sau societate bancară), aceasta asumându-și riscul recalitrării sau insolvenței debitorilor; diferența dintre valoarea nominală a creanțelor cesionate și valoarea (mai mică decât cea nominală) la care au fost cesionate este calificată în doctrina juridică și uneori în dreptul pozitiv ca fiind un comision (v.) sau o remunerație (v.). Uneori contractul de f. se încheie *intuitu personae* cu referire la persoana aderentului; frecvent este un contract de adeziune, clauzele sale fiind standardizate de către factor; poate fi și cu executare succesivă, dar aceasta nu este de esența sa. Contractul de f. își are originile în dreptul american, iar în majoritatea legislațiilor naționale este reglementat fie ca o cesiune de creanță, fie ca o subrogare convențională. În România, contractul de f. este nenumit, iar jurisprudența a statuat că are natura unei cesiuni de creanță. În consecință, contractul de f. trebuie notificat în scris debitorului cedat, pentru a-i fi opozabil și pentru ca plata făcută în mâinile factorului să fie liberatorie. Acordul debitorului cedat nu este necesar, dar cesiunea își va produce efectele în privința sa numai din momentul în care notificarea ajunge la el. De regulă, prețul creanțelor cesionate în cadrul contractului de f. se plătește la o dată anterioară încasării lor de către factor de la debitori, dată care, de cele mai multe ori, este chiar anterioară scadenței lor; prin aceasta, contractul de f. are și caracterul unui contract de creditare. Sunt însă și cazuri în care factorul își asumă obligația de a încasa creanțele cesionate lui la o valoare negociată ulterior cu debitorii, valoare care poate fi, în anumite limite convenite cu aderentul, sub valoarea lor nominală, comisionul factorului calculându-se atunci în procente din plata efectiv obținută; în asemenea cazuri, prețul cesiunii se plătește după executarea creanțelor în raportul dintre factor și debitorii inițiali ai aderentului. Obiectul cesiunii care face obiectul contractului de f. sunt creanțe certe și lichide, dar nu exigibile; de asemenea, este posibilă cesiunea unor creanțe viitoare, cu condiția ca valoarea acestora să fie determinabilă. Prin efectul contractului de f.,